

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Таранової Ольги Олександрівни на тему: «Правовий статус інформації реєстру речових прав на нерухоме майно» подану на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право»

За результатами опрацювання дисертації Таранової Ольги Олександрівни та наукових публікацій, в яких висвітлено основні наукові результати проведеного нею дослідження, можна зробити наступний висновок.

1. Актуальність теми дисертації. У сучасному світі інформація є найдорожчим ресурсом, а пошук інформації - це головне джерело знань. Сьогодні процес пошуку інформації є досить складним завданням для багатьох людей. Ця складність виникає в зв'язку з застарілими принципами побудови подібних систем, вони мають низьку рентабельність оскільки в них відсутня оптимізація пошукового процесу. Саме тому, сьогодні необхідним є модернізація побудови обігу інформації в Реєстрі речових прав на нерухоме майно. Одним з шляхів вирішення проблеми є надання зручного інструментарію створення, обігу, пошуку, зміни та видалення достовірної та підтвердженої інформації, використовуючи новітні методи проектування і розробки програмного забезпечення. Перелічене вище підтверджує що тема наукової роботи актуальна, оскільки суспільство неможливе без тих чи інших відносин власності: ці відносини визначають його економічну структуру, ідеологічне, моральне та політичне становище.

В наш час кожному громадянину необхідно вільний та стабільний доступ до інформації будь-якого характеру. Особливо важливо якщо дана інформація стосується права власності. Власник повинен вільно володіти, користуватися й розпоряджатися своїм майном та інформацією про нього.

Потреба в науковій роботі у цьому напрямі вплинула на вибір здобувачкою теми дисертаційного дослідження та зумовила її актуальність для науки інформаційного права в умовах тотальної комп'ютаризації суспільства.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами. Дисертація виконана відповідно до Національної програми інформатизації на 2022 - 2024 роки затвердженої Постановою Верховної ради України від 8.07.2022р. № 2360-ІХ, Пріоритетних напрямків фундаментальних та прикладних наукових досліджень у галузі права, затверджених постановою загальних зборів Національної академії правових наук України від 26.03.2021 № 12-21.

Тема дослідження затверджена вченою радою Університету державної фіскальної служби України (протокол від 28 листопада 2019 року № 12).

3. Особистий внесок дисертанта. Дисертація є завершеним науковим дослідженням, яке містить авторські розробки щодо правового статусу інформації реєстру речових прав на нерухоме майно. Наукові положення,

висновки і рекомендації, які виносяться на захист, одержані дисертанткою самостійно. Це свідчить про те, що рецензована дисертація є одним із перших в Україні комплексних досліджень, в якому з використанням сучасних методів наукового пізнання та з урахуванням новітніх досягнень правничої науки розкрито зміст і особливості правового статусу інформації реєстру речових прав на нерухоме майно.

Зокрема, у науковій праці проведено комплексний аналіз поняття «інформація з реєстру речових прав на нерухоме майно»; визначено особливості інформації з реєстру речових прав на нерухоме майно; встановлено систему принципів інформації з реєстру речових прав на нерухоме майно; розроблено класифікацію інформації з реєстру речових прав на нерухоме майно; опрацьовано та запропоновано класифікацію суб'єктів, що здійснюють обіг інформації в реєстрі речових прав на нерухоме майно. Запропоновано надати доступ для самостійного внесення інформації в Реєстрі речових прав на нерухоме майно на новостворену нерухомість через Міністерство юстиції України. Доведено доцільність організації ефективного судового захисту прав власників інформації в реєстрі яких була незаконно внесена або змінена, у тому числі вдосконалити судовий контроль за виконанням рішень судів, а також припинити дію мораторіїв щодо примусового продажу майна державних підприємств. Запропоновано удосконалити систему контролю за дотриманням законодавства під час обігу інформації в реєстрі речових прав на нерухоме майно. Обґрунтовано необхідність створення окремого відділу у Реєстрі речових прав на нерухоме майно з інформацією про знищене та пошкоджене майно під час військового часу. На підставі аналізу судової практики виокремлено порушення, які найбільш часто зустрічаються під час обігу інформації реєстру речових прав на нерухоме майно; запропоновано напрями вдосконалення роботи реєстру речових прав на нерухоме майно для безперебійного обігу інформації в ньому з унеможливленням внесення недостовірних даних.

4. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій. Достовірність отриманих результатів дослідження досягнута дисертанткою завдяки використанню значних обсягів вітчизняної та зарубіжної наукової літератури; узагальнення результатів діяльності реєстру речових прав на нерухоме майно в різні етапи законодавчих змін; матеріалів судової практики, політико-правової публіцистики, довідників, результатів опрацювання світового досвіду правового регулювання адміністративно-юрисдикційної діяльності органів Міністерства юстиції України.

Наукова основа дисертації зачіпає, як розробки вітчизняних учених – представників науки різних галузей права України, так і наукові праці зарубіжних вчених. Наукова позиція автора також сформована за рахунок здобутків відомих фахівців та експертів в галузі інформаційного права. У той же час, як влучно зазначає авторка дисертації, динамічні зміни в законодавстві, зумовлюють необхідність подальшої наукової розробки теоретичних і

практичних аспектів дослідження правового статусу інформації в реєстрі речових прав на нерухоме майно та науково-обґрунтованих пропозицій до чинного законодавства.

Теоретико-правовою основою дослідження стали праці вчених: Арістової І. В., Баранова О. А., Белякова К. І., Брижка В. М., Дяковського О. С., Костецької Т. А., Кушакової Н. В., Литвин Н. А., Новицького А. М., Новицької Н. Б., Тихомирова О. О., Цимбалюка В. С. Швеця М. Я. та багатьох інших.

Для здійснення поглибленого аналізу питання щодо поняття та сутності інформації в реєстрі речових прав на нерухоме майно використано праці учених що тою чи іншою мірою займалися вивченням даного питання, зокрема: А. Єфименко, К. В. Веселкова, О. А. Бурбело, С. К. Рамазанова, О. А. Полушкін, М. С. Москаленко, А. П. Астахов та інших.

Цінність роботи полягає у вирішенні важливого наукового завдання дослідження, а саме у з'ясуванні сутності правового статусу інформації в реєстрі речових прав на нерухоме майно, виокремленні її особливостей, ознак та класифікації, виявленні проблематики законодавства щодо обігу інформації в реєстрі речових прав на нерухоме майно та обґрунтуванні напрямів удосконалення.

При цьому, достовірність отриманих положень і висновків та обґрунтованість запропонованих пропозицій досягнута завдяки правильно обраному методологічному апарату до здійсненого дослідження та достатнього використання наукового, статистичного та емпіричного матеріалу.

Схвальної оцінки заслуговує також намагання авторки працювати на різних рівнях дослідження – від фундаментального до науково-прикладного. Кількість та якість використаних матеріалів, ґрунтовність їх аналізу створили передумови для забезпечення достатнього рівня достовірності та обґрунтованості отриманих результатів дисертаційної праці.

Структура дисертації побудована відповідно до поставленої мети і завдань та складається із вступу, трьох розділів, які охоплюють дев'ять підрозділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаних джерел. Загальний обсяг дисертації становить 196 сторінки, із яких основного тексту 175 сторінок. Список використаних джерел міститься на 22 сторінках і налічує 185 найменування.

Зокрема, перший розділ присвячено теоретико методологічним засадам обігу інформації реєстру речових прав на нерухоме майно як інституту інформаційного права. У розділ 2 висвітлено правове забезпечення обігу інформації з реєстру речових прав на нерухоме майно. У розділі 3 запропоновано шляхи удосконалення нормативно-правового забезпечення обігу інформації реєстру речових прав на нерухоме майно.

На нашу думку тема є новою та раніше не досліджувалась науковцями. Новизна піднятої наукової проблеми сприятиме жвавій полеміці серед науковців, наслідком чого буде вироблення нових слушних ідей і пропозицій.

5. Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що дисертація є одним із перших у вітчизняній інформаційно-правовій науці

комплексним дослідженням правового статусу інформації реєстру речових прав на нерухоме майно. У результаті дослідження сформульовано низку нових наукових положень, рекомендацій і висновків, зокрема:

уперше:

- доведено що інформація з реєстру речових прав на нерухоме майно це особливий вид інформації у вигляді знакових комбінацій у формі відомостей та/або даних про нерухоме майно, що є об'єктами публічного або приватного інтересу;

- обґрунтовано класифікацію видів інформації реєстру речових прав на нерухоме майно, а саме: в залежності від суб'єкту який володіє майном, в залежності від виду власності майна; в залежності від доступу до інформації; в залежності від роду майна; в залежності від характеру інформації;

удосконалено:

- інституційно-правові положення щодо функціональних особливостей основних суб'єктів забезпечення обігу інформації в реєстрі речових прав на нерухоме майно;

- теоретичні підходи до історичних аспектів правового забезпечення обігу інформації реєстру речових прав на нерухоме майно в Україні;

- особливості правового забезпечення порядку доступу та адміністрування інформації реєстру речових прав на нерухоме майно;

- визначення пріоритетних напрямків здійснення нагляду і контролю за обігом інформації реєстру речових прав на нерухоме майно;

- виділення специфічних особливостей формування масиву інформації реєстру речових прав на нерухоме майно;

набули подальшого розвитку:

- пропозиції щодо вдосконалення особливостей захисту інформації, що міститься в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно;

- ефективні методи запобігання та протидії порушенням безпеки інформації реєстру речових прав на нерухоме майно як сприяння рейдерству;

6. Наукове і практичне значення результатів дослідження полягає в тому, що вони становлять як науково-практичний, так і практичний інтерес, а отже можуть бути використані у:

– *науково-дослідній сфері* – основні положення та висновки можуть бути науково-теоретичним фундаментом для подальших наукових розробок у сфері проблем вдосконалення правового статусу інформації реєстру речових прав на нерухоме майно;

– *правотворчості* – із метою удосконалення чинних і розроблення нових нормативно-правових актів з питань правового статусу інформації реєстру речових прав на нерухоме майно;

– *освітньому процесі* – під час підготовки лекцій, навчальних посібників, підручників, методичних рекомендацій з дисциплін «Інформаційне право», «Інформаційна безпека», «Діджиталізація приватно-правових відносин»;

– *практичній діяльності* – щодо формування і вдосконалення правового забезпечення обігу інформації в реєстрі речових прав на нерухоме майно.

7. Повнота опублікованих результатів дисертації. Основні теоретичні положення та висновки дисертаційного дослідження викладено у 7 наукових публікаціях за темою дослідження: одна стаття опублікована в міжнародному виданні, 3 статті, опубліковано у наукових фахових виданнях України (категорія Б) та 3 тез у доповідях на науково-практичних конференціях.

Наукові праці, у яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Торбас О.О. «Правові проблеми попередження рейдерства у функціонуванні діяльності Реєстру речових прав на нерухоме майно» Ірпінський юридичний часопис №4 2020 *Ірпінський юридичний часопис*. 2020. Вип. 2. С. 301–308. ULR: <https://drive.google.com/file/d/1AUD5o28nsuDRa7jpyvhNaLloCCCVVtIH/view>

2. Таранова О.О. Проблемні аспекти діяльності реєстру речових прав на нерухоме майно. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. 1/2021. С. 140-143. ULR: <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2021.1.21>

3. Таранова О.О. Функціонування реєстру речових прав на нерухоме майно в Україні в період військового стану. *Science Rise: Juridical Science*. № 1 (27) 2024. С. 22-29 ULR: https://journals.uran.ua/sr_law/issue/view/17880

4. Taranova O. O. Legal status of information in the register of real rights to immovable property. *European Political and Law Discourse*. 2022 Volume 9 issue 2. С. 30-39. ULR: <https://eppd13.cz/wp-content/uploads/2022/2022-9-2/06.pdf>

які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

1. Торбас О.О. Особливості отримання та використання інформації з державного реєстру речових прав на нерухоме майно. *Актуальні проблеми інформаційного права в умовах глобалізації* : збірник тез доповідей учасників Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, м.Черкаси, 28 листопада 2019 року. Черкаси : Східноєвропейський університет економіки і менеджменту, 2019. С. 66-68 [Укр., рос., англ. мови].

2. Торбас О.О., Новицька Н.Б. Особливості отримання та використання інформації з державного реєстру речових прав на нерухоме майно. Матеріали ІІІ Міжнародно науково-практичної конференції «*Суспільство, економіка, право: теорія, методологія, концепції розвитку*» Інститут інноваційної освіти 12-13 лютого 2021 р.

3.Таранова О.О. Інформаційна взаємодія органів Державної фіскальної служби України з Реєстром речових прав на нерухоме майно. Актуальні питання розвитку правової держави в умовах сучасного становлення громадянського суспільства в Україні матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 18-19 червня 2021 року). – Харків: ГО «Асоціація

8. Відомості про апробацію результатів дисертаційної роботи. Результати дослідження обговорювались на засіданні кафедри фінансового та

податкового права навчально-наукового інституту права Державного податкового університету та були апробовані на науково-практичних конференціях, зокрема таких, як: «Всеукраїнська науково-практичної інтернет-конференція» (Черкаси, 2019); «III Міжнародно науково-практична конференція «Суспільство, економіка, право: теорія, методологія, концепції розвитку» Інститут іноваційної освіти»; «Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні питання розвитку правової держави в умовах сучасного становлення громадянського суспільства в Україні матеріали» (Харків, 2021).

9. Відповідність дисертаційної роботи вимогам, що передбачені Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44

Загалом є достатні підстави для висновку про те, що представлена дисертація Таранової Ольги Олександрівни на тему «Правовий статус інформації реєстру речових прав на нерухоме майно» є самостійним комплексним дослідженням високого науково-теоретичного та практичного рівня, має аргументовані положення наукової новизни, відповідає вимогам, передбаченим Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, має теоретичне та практичне значення та може бути рекомендована до захисту.

10. Характеристика особистості здобувача.

Таранова О.О. закінчила в 2020 році Університет державної фіскальної служби України та здобула повну вищу освіту за спеціальністю «Право», за освітньо-кваліфікаційним рівнем магістр, кваліфікація – магістр з права.

З 2020 року по теперішній час аспірант заочної форми навчання Державного податкового університету. Мови: українська, російська, англійська.

11. Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація написана українською мовою, з правильним вживанням наукової правової термінології. Стиль викладення в дисертації матеріалів досліджень, наукових положень, висновків і рекомендацій забезпечують легкість і доступність їх сприйняття.

12. Висновок. Дисертаційна робота Таранової Ольги Олександрівни на тему «Правовий статус інформації реєстру речових прав на нерухоме майно» є завершеною науковою працею, у якій розв'язано конкретне наукове завдання, що полягає у з'ясуванні сутності правового статусу інформації реєстру речових прав на нерухоме майно, виокремлено що дана інформація це особливий вид інформації та встановлено процес внесення, обробки, обігу, зберігання, захисту та видалення інформації з реєстру речових прав на нерухоме майно.

У результаті проведеного дослідження, сформульовано низку нових наукових положень та висновків. За актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів

дисертація Таранової О.О. відповідає спеціальності 081 – Право та вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, вимогам до оформлення дисертацій, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40, має наукову новизну, теоретичне та практичне значення, а тому може бути рекомендована до захисту.

З урахуванням, що дисертація Таранової Ольги Олександрівни на тему «Правовий статус інформації реєстру речових прав на нерухоме майно» є завершеним науковим дослідженням, а також професійних якостей здобувачки її дисертаційна робота рекомендується для подання до захисту на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

**Завідувач кафедри
фінансового та податкового права
Державного податкового університету,
к.ю.н., професор**

Марина ГЛУХ